

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; e-mail : admin@law.swu.bg

ВЪПРОСНИК ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО „МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ“

I. История на международните отношения

1. Виенският конгрес и Свещеният съюз като водеща международна система през XIX в. Същност и развитие на системата „Метерних“, 1815-1860.
2. Ревизията на Виенската система, 1861-1882. Възход на националните държави в международната система „Реалполитик“.
3. Основни характеристики на Източния въпрос. Източните кризи в международната политика и дипломация.
4. Необратимият път към „Голямата война“. Формиране на Тройния съюз и Антантата.
5. Дипломатическо урегулиране на мира след Първата световна война. Версайско-Вашингтонска система от мирни договори.
6. От системата за колективна сигурност към разрушаване на Версайския международно-правен ред през 20 и 30 –те години на XX век.
7. Генезисът на „Студената война“ или блоковото противопоставяне след Втората световна война.
8. Разведряването – характеристики и прояви. Хелзинкският процес.
9. Светът след „Студената война“. От ревизия на Версайско-Ялтенската система към „нов световен ред“.
10. Международните отношения през 21 век. Глобалните предизвикателства в Югоизточна Европа.

II. Теория на международните отношения

11. Същност и особености на съвременните МО. Глобализация. Проблеми пред международната сигурност в съвременния свят: тероризъм, оръжия за масово поразяване, граждански войни и вътрешни конфликти.
12. Система на МО. Основни подсистеми – политическа, икономическа, военностратегическа, културна и др.
13. Структура на МО. Еднополюсна, двуполюсна и многополюсна структура. Север и Юг. Запад и Изток.
14. Субекти и обекти на МО. Модерната национална държава като основен и първичен субект. Международните организации като съставни субекти. Транснационалните корпорации и тяхното влияние.

15. Теории за МО. Политическият реализъм на Ханс Моргентау. Сблъсъкът на цивилизациите на Самюел Хънтингтън. Краят на историята на Франсис Фукуяма. Вълновата теория на Алвин Тофлър.
16. Международно сътрудничество и интеграция. Международни организации.

III. Теория на външната политика и политология

17. Външна политика. Същност, развитие и връзка между вътрешна и външна политика.
18. Теории и доктрини за външна политика. Доктрината „Монро“, доктрината „Труман“, доктрината „Брежнев“, доктрината „Рейгън“.
19. Техники на външната политика. Дипломация, силови и несилови средства.
20. Политиката като понятие и явление. Основни политически идеологии.
21. Конституционно-плюралистична демокрация, тоталитаризъм и авторитаризъм.
22. Парламентаризъм. Роля и функции на парламента. Структура на парламента.
23. Изпълнителна власт. Същност, формиране и функции. Видове правителства.
24. Избори и избирателни системи. Значение на изборите за политическия процес.

IV. Правни науки

25. Понятие, същност и характерни особености на Международното публично право. Понятие и видове източници на Международното публично право. Понятие и видове субекти на Международното публично право.
26. Понятие, структура, наименование и видове на международните договори. Сключване и влизане в сила на международния договор.
27. Ратификация и конфирмация на международния договор. Резерви и тълкувателни декларации.
28. Действие на международния договор във времето, пространството и по отношение на трети страни. Правно значение на регистрирането на международния договор при режима на ООН. Депозиране.
29. Дипломатическо представителство – състав, функции, привилегии и имунитети. Правно положение на дипломатическия персонал. Лични привилегии и имунитети.
30. Правен режим на консулските представителства – функции, привилегии и имунитети. Привилегии и имунитети на консулските длъжностни лица.
31. Организация на обединените нации (ООН) – история, цели и основни принципи. Членство в организацията.
32. Главни органи на ООН. Система на мерките и санкциите по реда на Глава VII от УООН за поддържане и възстановяване на международния мир и сигурност.
33. Европейският съюз (ЕС) – историческо развитие, основни моменти в процесите на задълбочаване и разширяване.
34. Лисабон. Място и роля на ЕС в съвременния свят.
35. Институционален механизъм на ЕС. Видове компетенции – изключителни, споделени, компетенции по подкрепа, координация и допълване. Цели и принципи на действие на ЕС.
36. Правна система на Европейския съюз. Видове юрисдикции. Състав, функции и компетенции на съдилищата в Европейския съюз.
37. Основни производства пред Съда на ЕС, регламентирани в ДФЕС.
38. Генезис и развитие на СССЕ/ОССЕ. Съвета на Европа и Европейският съюз – сходство, различия и взаимодействие между двете организации на съвременния етап.

39. Организацията на Североатлантическия договор (НАТО) – възникване, цели и етапи на развитие. Място и роля на НАТО в съвременния свят.

ЛИТЕРАТУРА:

ИСТОРИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОТНОШЕНИЯ, ТЕОРИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОТНОШЕНИЯ, ТЕОРИЯ НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА И ПОЛИТОЛОГИЯ

1. Александров, Ев., История на международните отношения, С., 2005
2. Амброуз, Стивън. Стремение към глобализъм. Американската външна политика от 1938 до началото на 90-е години. С., 1995.
3. Аш, Тимоти Гартън. Свободният свят – Америка, Европа и изненадващото бъдеще на Запада. С., 2005.
4. Баев, Й., Системата за европейска сигурност и Балканите в годините на студената война. Д. Яков. С., 2010.
5. Баева, И., Калинова, Е. Българските преходи, С., 2010.
6. Баева, Искра. България и Източна Европа. С., 2010.
7. Баева, Искра. Източна Европа през XX век. С., 2010.
8. Балканите в политиката на големите държави САЩ, ФРГ, Англия, Франция. С., 1995.
9. Балканите пред избор. Мир или война. Европеизация или ребалканизация. С., 1993.
10. Балканската сигурност. Политически и военни проблеми. С., 1995
11. Балканските страни по пътя на промените. С., 1993
12. Бацаров, З., Геополитически системи, С., 1999
13. Бжежински, Зб., Голямата шахматна дъска. Американското превъзходство и неговите геостратегически императиви. С., 1997 г
14. Бжежински, Зб., Извън контрол. Глобален безпорядък в навечерието на XXI век, С, 1994.
15. Вайденфелд, Вернер и Валфганг Веселс. Европа от А до Я. Справочник по европейска интеграция. Фонд К. Аденауер, 2004.
16. Ваис, Морис. Международните отношения след 1945 г. Кама, 2004.
17. Видрович, Катрин-Кокри, Анри Монио. История на Черна Африка от 1800 г. до наши дни. Кама, 2008.
18. Гаврилов, Б. Война и мир. Кризи, конфликти и дипломатия в Европа (1559-1918). УИ“Св. Климент Охридски“. С., 2016, с.544.
19. Гадис, Дж. Луис. Студената война. Нова история. С., 2007. Глени, Миша. Балканите. С., 2004.
20. Геополитически речник на света. Под общата редакция на Ив. Лакост. Труд, С., 2005.
21. Дейвис, Норман. Европа. Изток и Запад, Абагар, В. Търново. б.г. (2010)
22. Дейвис, Норман. Европа във война 1939-1945. Няма лесна победа. В. Търново, 2007.
23. Деланти, Джералд. Изобретявайки Европа. Идея, идентичност, реалност. С., 2004.
24. Джонсън, Пол. Съвременността от 20-те до 90-те години. С., Джуд, Тони. След войната. История на Европа след 1945 г. Сиела, С., 2010.
25. Джуд, Тони. След войната. История на Европа след 1945 г. Сиела, С., 2010.
26. Динков, Д., Сътрудничеството в Югоизточна Европа: идеи и възможности. С., 2001.
27. Дюфур, Ж., Ваис, М. Войната през XX век. АИ „проф. М. Дринов“. С., 1999.
28. Кастелан, Ж., История на Балканите XIX-XX век, Пл. 2002.
29. Кенеди, П., Възход и падение на Великите сили, С., 1997.
30. Кенеди, П., Стратегия и дипломатия 1870-1945, С., 1998.

31. Кенеди, Пол. В подготовка за двадесет и първи век. С., 1995.
32. Кисинджър, Х., Години на промяна, С., 2000 .
33. Кисинджър, Х., Политиката, С., 2002.
34. Кисинджър, Хенри. Дипломатията. С., 1997.
35. Корм , Жорж . Разпадането на Близкия Изток 1956-2004. “ Меридиани ”, 2005.
36. Косев, К., Бисмарк, Източния въпрос и българското освобождение 1856-1878., С., 1978.
37. Лалков, М., Балканското национално-освободително движение през XIX век, С.,1982.
38. Лукач , Джон . Краят на XX век и краят на модерната епоха . С ., 1994.
39. Манчев , Кръстьо . История на балканските народи . С ., 2000.
40. Международни организации . Справочник . С ., 2005.
41. Международни отношения . Международно право . Дипломатия (кратка енциклопедия). С ., Сиела , 2001.
42. Мирчева, Христина. История на международните отношения в най-ново време. Книга първа и втора. С., 2002-2003.
43. Оксфордска история на 20 век. С., 2000.
44. Ортега и Гасет , Хосе . Мисли за Европа . С ., б . Г
45. Петев , Петьо . Европейската политика на САЩ след Студената война . С ., Парадигма , 2001.
46. Примаков, Ев., Години в голямата политика, С., 2000.
47. Промененият Атлантически съюз, сборник документи на НАТО за периода 1990-1997., съст. Н. Мандаджиева, С., 1998.
48. Първата световна война на Балканите и встъпването на България в нея (1914-1915). Сборник доклади от международна научна конференция, 13-16 окт. 2015. С., 2017.
49. Стефанов , Георги . Международни отношения и външна политика на България . С ., 1977.
50. Танева, Ир., Политиката на САЩ след 1990 за предотвратяване на вътрешни въоръжени конфликти, в "Етномалцинствени проблеми в Югоизточна Европа през 90-те години на XX век и евроатлантическата интеграция на България", С., 2001.
51. Тодоров , Цветан . Новият световен безпорядък . Размисли на един европеец . С ., 2003.
52. Тодоров , Цветан . Страхът от варварите . Изток – Запад , 2009.
53. Тодоров, В., Етнос, нация, национализъм. Аспекти на теорията и практиката, С., 2000.
54. Тошкова, В. Западът и демократичната трансформация на европейския социалистически Изток. Изследвания по история на социализма в България, 1944-1989. Център за исторически и политологически изследвания. Графимакс. С., 2010, 814- 834.
55. Трансформация и интеграция . За бъдещето на страните от Централна и Източна Европа . С ., 1996.
56. Удуърд, С. Балканската трагедия. Хаосът и разрухата след края на Студената война, С., 2002.
57. Хинкова , Соня . Югославският случай . Етнически конфликти в Югоизточна Европа . С ., 1998.
58. Хинкова, С. Дипломатия и политика в международните системи „Метерних” и „Реалполитик” (международните отношения през XIX век). Нов български университет. София, 2012, 561.
59. Хинкова, С., Варианти за развитие на Косово - автономна област, република, независима държава, сп. Международни отношения, бр.5,2000, с. 29-44.
60. Холбрук, Р., Да спреш една война, С., 2001.
61. Хънтингтън, С., Сблъсъкът на цивилизацията, С., 1999.

62. Хьош , Едгар . История на балканските страни . С ., 1998
63. Чавдарова , Мария . Международни отношения : актуално . С ., 2005.
64. Чакалоф , М - Ф Кристоф . Изграждането на обединена Европа 1945-1990 г . Основни етапи и проблеми . С ., 2000.
65. Чуков , Вл. Арабският Близък Изток и Централна Азия - проблеми на политиката , икономиката и сигурността . С ., “ Изток - Запад ”, 2006.
66. 1939 to the Present. The John Hopkins University Press, Baltimore, 1987.
67. Baylies, John, Steve Smith. The Globalization of the World Politics. An Introduction to International Relations. Oxford, 2005.
68. Brown, Archie. The Gorbachev Factor. Oxford University Press, 1996. Brown, J. F. Eastern Europe and the Communist Rule. Duke University Press, Durham and London, 1988.
69. Brown, J. F. Surge For Freedom. The End of Communist Rule in Eastern Europe. Duke University Press, Durham and London, 1991.
70. Central and Eastern Europe: The Opening Curtain? Ed. By William E. Griffith. Westview Press, 1989.
71. Crampton, R. J. The Balkans since the Second World War. Longman, 2002.
72. Eastern European Nationalism in the 20th Century. Ed. By Peter F. Sugar. Washington, 1995.
73. Gaddis, John Lewis. The Long Peace. Inquiries into the History of the Cold War.
74. Gati, Charles. The Block That Failed. Soviet-East European Relations in Transition.
75. Glenny, Misha. The Rebirth of History. Eastern Europe in Age of Democracy.
76. Halberstam, David. The Fifties. 1994.
77. Halle, Louis J. The Cold War as History. Harper Perennial, 1991.
78. Harvey, Robert. Comrades. The Rise and Fall of World Communism. John Murray, 2003.
79. Hobsbawm, Eric. Age of Extremes. The Short Twentieth Century 1914-1991. Abacus.
80. Hobsbawm, Eric. Globalisation, Democracy and Terrorism. Little, Brown, 2007.
81. Indiana University (ress, 1990.
82. Joll, James. Europe Since 1870. An International History. Penguin Books, 1990.
83. Laqueur, Walter. Europe in Our Time. A History 1945-1992. Penguin Books, 1992.
84. Schmitt, Bernadotte E. & Harold C. Vedeler. The Rise of Modern Europe. The World
85. Stuart Hughes, H. Contemporary Europe. History. New Jersey. 1968.
86. Thomson, David. Europe Since Napoleon. Penguin Books, 1990.
87. Tipton, Franc B., Robert Aldrich. An Economic and Social History of Europe from
88. Vadney, T. E. The World Since 1945. Penguin Books, 1992.

ПРАВНИ НАУКИ

1. Арабаджиев, А., “Създаването на “Европа на правосъдието” е един от политическите приоритети”, сп. BG Business Review, 14 август 2010 г.
2. Бекяшев, К. А., Международное публичное право, 2009 г.
3. Белова Г., Актуални тенденции в защитата на правата на човека, изд. Класик, 2013 г.
4. Белова Г., Европейска интеграция, изд. СИЕЛА, 2008 г.
5. Белова, Г., Връзки и взаимодействие между правото на Европейския съюз и международното право, Актуални проблеми, аспекти и преспективи на международните отношения, Том 2, 2010 г., Югозападен университет “Неофит Рилски”, гр. Благоевград, Университетско издателство.
6. Бирюков, М., Европейское право до и после Лисабонского договора, Дипломатическая академия МИД России, Центр профессиональной переподготовки, изд. Научная книга, М., 2010 г.
7. Борисов, О., Дипломатическо и консулско право, изд. Нова Звезда, 2011 г.

8. Борисов, О., Международно публично право, изд. Нова Звезда, 2013 г.
9. Борисов, О., Право на Европейския съюз, изд. Нова звезда, 2015 г.
10. Борисов, О., Съвременни проблеми на теорията и практиката на международния договор, изд. Нова Звезда, 2012 г.
11. Видин Б., Международно публично право. Обща част, Изд. Софи-Р, УИ „Св. Климент Охридски”, 1999 г.
12. Владимирова И., Дипломатическо и консулско право, изд. Ромина 2012 г.
13. Владимирова И., Международно публично право, изд. Ромина 2009 г.
14. Готрон, Жан – Клод, Европейско право УИ ”Св. Климент Охридски”, 2007 г.
15. Драганов Ж., Право на Европейския съюз, Издателски комплекс УНСС, София 2012 г.
16. Жаке, Жан Пол, Институционно право на Европейския съюз, УИ ”Св. Климент Охридски”, 2007 г.
17. Костов, С., Актовете на Съда на Европейския съюз. Правни последици, изд. Сиби, 2011 г.
18. Попова, Ж., Право на Европейския съюз, изд. Сиела, 2015 г.
19. Савов Е., Марин Н., Право на Европейския съюз с отчитане на Договора от Лисабон, Благоевград, 2009 г.
20. Семов, А. „Право на ЕС – гражданство и права на човека”, УИ „Св. Климент Охридски”, 2012 г.
21. Семов, А., Христов Х., Договорът от Лисабон. Консолидирани текстове и коментари, УИ ”Св. Климент Охридски”, 2010 г.
22. Шикова, И., Политики на Европейския съюз, УИ ”Св. Климент Охридски”, 2011 г.
23. Энтин Л. М., Европейское право, изд. НОРМА, Москва, 2007 г.
24. Янков, А., Едностранните правни актове в съвременното международно право. Актуални проблеми на международното право, Сборник от научни трудове, посветен на проф. Владимир Кутиков, УИ „Св. Климент Охридски”, С., 2000 г.
25. Lenaerts, K., The Contribution of the European Court of Justice to the Area of Freedom, Security and Justice, International and Comparative Law Quarterly, Vol. 59, April 2010 Official Publications of the European Communities, 2004
26. Mathijsen, P.S.R.F., A Guide to European Union Law, Sweet and Maxwell edition, 2004

Септември 2017 г.